

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119204283
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2119204283.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, konajúca na území SR prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47258713, Karadžičova 2, Bratislava, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, A. K., o zaplatenie sumy 450,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 27. novembra 2019, č.k. 31Csp/46/2019-38 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. žalovanému nepriznal náhradu trov konania.
2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 497, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 101, § 103 OZ, § 151 ods. 1 CSP, § 54a, § 879v, § 255 ods. 1, 2 CSP.
3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že nárok žalobcu nie je možné priznať, keďže ide o právo vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré nie je možné v zmysle § 54a OZ bez ďalšieho vymáhať. Keďže ustanovenie § 54a OZ nadobudlo účinnosť 5.12.2018, je nevyhnutné ho ex offio aplikovať na všetky konania začaté po jeho účinnosti vrátane tejto veci. Keďže bolo dohodnuté plnenie v splátkach, v zmysle § 103 OZ začala plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich splatnosti, t.j. od 15. dňa v mesiaci, a to bez ohľadu na predčasné zosplatenie úveru. Z uvedeného vyplýva, že premlčané boli všetky neuhradené splátky splatné 3 roky pred podaním žaloby (23.5.2019), konkrétne všetky neuhradené splátky splatné do 15.5.2016, vrátane. Veriteľ nemôže vyhlásením mimoriadnej splatnosti k 2.6.2016 spôsobiť neskoršiu splatnosť už pred tým splatných splátok, a to s poukazom na ustanovenie § 103 OZ, ktoré jednoznačne pri úprave premlčania určuje, že v prípade dohodnutia plnenia v splátkach začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. V prípade splátok splatných dňa 15.5.2016 a skôr bola teda žaloba podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby (§ 103 prvá veta OZ v spojení s §100 ods. 1 a § 101 OZ). Obdobne i posledná splátka úveru splatná v zmysle Zmluvy 15.6.2016 je premlčaná vzhľadom na predčasné zosplatenie úveru, keď úver bol podľa nesporného tvrdenia žalobcu zosplatený ku dňu 2.6.2016 (listom zo dňa 9.6.2016). Vzhľadom na to, že dlh bol žalobcom zosplatený listom zo dňa 9.6.2016, k predčasnému zosplateniu úveru (§565 OZ) mohlo dôjsť priamo len pre nesplnenie splátky bezprostredne predchádzajúcej zosplateniu (15.5.2016), z ktorého dôvodu premlčacia lehota predčasne zosplatennej časti dlhu plynie v zmysle § 103, druhá veta OZ, odo dňa zročnosti dotknutej

nesplnenej splátky, pre neuhradenie ktorej došlo k zosplatneniu, t.j. od 15.5.2016. Keďže všeobecná premlčacia doba je trojročná, uplynula dňom 15.5.2019, a teda celý nárok žalobcu uplatnený žalobou doručenu súdu dňa 23.5.2019 možno považovať za premlčaný, z ktorého dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol, vrátane príslušenstva pohľadávky. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď na náhradu trov konania by mal nárok žalovaný, nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, keďže však žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu vo výroku II. náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal. Súd má za to, že v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, t.j. v súlade s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, bolo v tomto prípade potrebné rozhodnúť o náhrade trov žalovaného uvedeným spôsobom za použitia čl. 4 ods. 2 CSP (keď potrebného ustanovenia niet), t.j. za použitia princípu racionálneho zákonodarcu.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní žalobca namietal, že prvoinstančný súd sa nedostatočne zaoberal splnením podmienok upravených v § 53 ods. 9 OZ a nemohol mať za preukázané upozornenie žalovaného ako spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky. Žalobca súdu nepredkladal výzvy, ktorými by upozornil žalovaného na možnosť predčasného zosplatnenia spotrebiteľského úveru splatného v mesačných splátkach. V prípade nepreukázania splnenia podmienok na mimoriadne zosplatnenie dlhu, tak súd nemohol mať dokázané, že by došlo k splatnosti celého dlhu z dôvodu neuhradenia mesačnej splátky splatnej k 15.05.2016 a že od tohto dátumu by mala plynúť trojročná premlčacia doba. Z dôvodu, že z dôkazov vykonaných v konaní nemohol súd dospieť k záveru o zročnosti celého dlhu k 15.05.2016 je potrebné v zmysle prvej vety § 103 OZ vychádzať z toho, že premlčacia doba sa počíta odo dňa zročnosti jednotlivých splatných pohľadávok. Žalobný návrh bol na Okresný súd Trnava doručený 23.05.2019, t.j. žalobca si svoj nárok uplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 OZ minimálne v rozsahu splatných mesačných splátok od 15.06.2016.

5. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

6. Potom, ako žalobca podal odvolanie v priebehu odvolacieho konania bolo zistené, že Okresný súd Trnava uznesením č.k. 36OdK/365/2019 zo dňa 17.12.2019 vyhlásil konkurz na majetok žalovaného, zverejnený v Obchodnom vestníku č. 248/2019 dňa 27.12.2019 (údaje verejne prístupné).

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP á contrario), skôr ako mohol pristúpiť k meritórnemu preskúmaniu veci na základe podaného odvolania, musel sa zaoberať právne významnou skutočnosťou, vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka.

8. Podľa § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

9. Podľa § 166a cit. zákona, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky: a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“), b) buduca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu. (ods. 1) Pohľadávky podľa odseku 1 sa v konkurze uplatňujú prihláškou. (ods. 2)

10. Podľa § 166b cit. zákona, za nevymáhateľné voči dlžníkovi v prípade oddĺženia sa považuje a) príslušenstvo pohľadávky, ktoré presahuje 5 % istiny pohľadávky za každý kalendárny rok existencie pohľadávky, na ktoré vznikol nárok pred rozhodujúcim dňom; za obdobie kratšie ako kalendárny rok zostáva vymáhateľná alikvotná časť príslušenstva, b) príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni; to neplatí pre pohľadávku z úveru na bývanie, ibaže bola prihlásená do konkurzu, c) pohľadávka zo zmenky, ak bola podpísaná dlžníkom pred rozhodujúcim dňom, d) zmluvné pokuty a iné súkromnoprávne alebo verejnoprávne peňažné sankcie, kde povinnosť,

ktorá zakladá právo uplatniť alebo uložiť takúto pokutu alebo sankciu, bola porušená pred rozhodujúcim dňom, e) peňažné pohľadávky, ktoré patria alebo patrili osobe spriaznenej s dlžníkom a vznikli pred rozhodujúcim dňom, f) trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určení splátkového kalendára (ods. 1) Nevymáhateľnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na oddĺžením nedotknuté pohľadávky. (ods. 2)

11. Podľa § 166c ods. 1 cit. zákona, oddĺžením sú nedotknuté tieto pohľadávky: a) pohľadávka veriteľa - fyzickej osoby, ktorú nenadobudol postúpením, prevodom alebo prechodom s výnimkou dedenia, ak takáto pohľadávka nebola prihlásená v konkurze z dôvodu, že veriteľ nebol správcom písomne upovedomený, že bol vyhlásený konkurz; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté, b) pohľadávka z právnej pomoci poskytnutej dlžníkovi Centrom právnej pomoci v súvislosti s konaním o oddĺžení, c) zabezpečená pohľadávka v rozsahu, v ktorom je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva; ustanovenie § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie je dotknuté, d) pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky, e) pohľadávka dieťaťa na výživné vrátane príslušenstva takejto pohľadávky, f) pracovnoprávne nároky voči dlžníkovi, g) peňažný trest podľa Trestného zákona, h) nepeňažná pohľadávka.

12. Odvolací súd vo vzťahu k procesnému inštitútu zbavenia sa dlhov dlžníka (oddĺženie) vo všeobecnosti uvádza, že ide o procesný nástroj určený výlučne pre dlžníka, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone (zákon č. 5/2007 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii) dosiahnuť nevymáhateľnosť rozhodujúcej množiny pohľadávok v rozsahu, v ktorom tieto nie sú kryté hodnotou majetku dlžníka, pričom v predmetnom konaní sa nerozlišuje medzi fyzickou osobou - podnikateľom a nepodnikateľom. Oddlížiť sa možno dvoma spôsobmi, a to konkurzom (podľa štvrtej časti, druhej hlavy zákona č. 7/2005 Z. z.) alebo splátkovým kalendárom (podľa štvrtej časti, tretej hlavy uvedeného zákona). Voľba formy oddĺženia je výlučne na dlžníkovi, tento nepodáva všeobecný návrh na oddĺženie, kde by vhodnú formu určil súd, príp. správca, ale voľbu spôsobu oddĺženia vykoná dlžník podaním príslušného návrhu.

13. K procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu podľa štvrtej časti konkurzného zákona odvolací súd vyzdvihuje, že na rozdiel od likvidačného konkurzu (druhá časť, prvá hlava konkurzného zákona), súdne konania, v ktorých sa uplatňujú pohľadávky, ktoré sa uspokojujú v oddĺžovacom konkurze (§ 166a a nasl.) a pohľadávky, ktoré sú v tomto konkurze vylúčené z uspokojenia a sú nevymáhateľné (§ 166b) sa nepreerujú, ale súd je povinný tieto konania bez zbytočného odkladu zastaviť (§ 167e).

14. Žalobca si žalobným návrhom uplatnil voči žalovanému pohľadávku zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá mala podľa žalobcu vzniknúť pred vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného v rámci jeho oddĺženia. Vzhľadom na to, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovaného sa začal konkurz, ako aj na skutočnosť, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok žalovaného, boli naplnené zákonné predpoklady na zastavenie predmetného konania, s poukazom na § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., k čomu potom odvolací súd i pristúpil, tu po predchádzajúcom zrušení napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu s podporným použitím § 391 ods. 1 v spojení s § 389 ods. 1 písm. d) CSP (dôvody pre vydanie napadnutého rozhodnutia neskôr odpadli), vychádzajúc pritom tiež zo znenia čl. 4 ods. 1 CSP (umožňujúceho použiť analógiu ako špecifický prostriedok interpretácie práva), keďže zákonodarca pri koncipovaní na vec sa vzťahujúcu právnu normu výslovne neriešil všetky do úvahy prichádzajúce situácie, za ktorých môže dôjsť k naplneniu zákonných predpokladov na zastavenie konania podľa § 167e, teda že sa tak môže stať aj v odvolacom konaní. Účelom predmetného zákonného ustanovenia je jednoznačne zastavenie konania bez rozhodnutia o uplatnenej pohľadávke, ktorá pohľadávka môže byť uspokojená iba v konkurze, preto podľa odvolacieho súdu zastaveniu konania musí predchádzať zrušenie napadnutého rozsudku o predmetnej pohľadávke, na čom je v podstate koncipovaný aj sám Civilný sporový poriadok, ktorý so zastavením konania odvolacím súdom vždy viaže i zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

15. V dôsledku podania odvolania žalobcom, neprávoplatným ku dňu vyhlásenia konkurzu bol celý preskúmaný rozsudok, ktorým súd žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 450,- eur spolu s príslušenstvom zamietol (výrok I.), ako aj závislý výrok II. o náhrade trov konania.

16. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd s odkazom najmä na citované ustanovenia § 167e ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii rozsudok súdu prvej inštancie v neprávoplatne zamietajúcej časti výroku I., ako aj v závislom výroku II. o náhrade trov konania zrušil a konanie v tomto rozsahu zastavil.

17. O nároku na náhradu trov konania bolo potom rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 a s analogickým použitím § 255 ods. 2 CSP, vychádzajúc zo situácie, že zákonným dôvodom zastavenia konania bola objektívna skutočnosť, vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného ako zákonný dôvod zastavenia konania, ku ktorej právnej skutočnosti došlo až v prebiehajúcom odvolacom konaní, čím potom žiadnej zo strán sporu z procesného hľadiska nemožno pričítať zavinenie na zastavení konania, preto ani žiadna zo strán sporu nemôže mať právo na náhradu trov konania.

18. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).